

د یوې شپې ناوې

لیکوال: داکتر معمار حشمت / د امر
پېڅلیک: لړم / کال ۱۴۰۷ لمرۍ

Ketabton.com

.....

لیکي پوهه:

سرلیک: د یوې شپې ناوې

لیکوال: داکټر مهندس حشمت الله ،، اتمر ،،

اېډیټور:

د پڅښتنې ډیزان: داکټر مهندس حشمت الله ،، اتمر ،،

خپرنډوی:

چاپشمبر: ۲۰

چاپ نېټه: لړم / کال ۱۴۰۷

واټس اپ: +۹۳۷۹۹۳۷۶۹۹۸

برېښنالیک: atmar_hashmatullah@yahoo.com

د چاپ حقوق له لیکوال او خپرنډوی سره خوندي دي، بې اخځ

ښوونې ترې د گټې اخیستنې اجازه نه شته.

.....

لړلیک

چوپړی

سرلیک

- ۱..... پڅښتنی.
- ۲..... بسم الله الرحمن الرحيم
- ۳..... لیکي پوهه:
- ۴..... لړلیک
- ۵..... تران (پیل، شروع، برید)
- ۷..... د یادښتونو له پاره:
- ۸..... ماریوپول:
- ۱۳..... جگړه:
- ۱۳..... د جگړې تعریف:
- ۱۸..... داستان:
- ۴۶..... د چاپ شویو کتابونو لیست
- ۵۱..... د کار لاندې کتابونو لیست
- ۵۲..... د وخت او امکان په صورت کې
- ۵۳..... د پڅښتنی څټ

تران (پیل، شروع، برید)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، الْحَمْدُ لِلَّهِ إِجْلَالًا
لِقُدْرَتِهِ، وَ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ خُضُوعًا لِعِزَّتِهِ، وَصَلَّى
اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ .

بې پایه ستاینه او بې حده مننه، د هغه سپېڅلي ذات نه چې د
وجود ماني او کاینات یې د انساني وجود د تکامل او د انسان له پاره
د خپل سپېڅلي ذات او عبادت د حقیقت له پېژندلو پرته جوړ کړل.
هغه د ذات پوهه، عالي، لوړ او ښکلي نومونه دي، او کائناتو
د پیدایښت یوه حتمي لامل دی.

عظمت، د ټولې نړۍ موجودیت، د ناڅاپه څخه راوتل، حق
د رسیدو جوهر په یوه والي کې د اعتراف، تباهی او بې وسۍ یوه له
لوړو وسیلو څخه دی.

گرانو لوستونکو!

دا ځل مې و غوښتل یوه بل ناول چې کیسه یې په اوکراین ماریوپول
ښار کې کې پیل شوې، یوه اړخیزه تر اوسه هم دام لری ولیکم او د
خپلو کتابونو مینوالو او لوستونکو سره یې ګډ (شریکه) کړم.
زما د کتابونو مېنه وال یوازې معماران او انجینران نه دي،
او نه باید اوسي، نوځکه غواړم ورځ په ورځ د خپلو لیکونو کې
توپیر راوړم چې د هرې ځانګړې مېنه وال په کې ډېر شي، دا کار به
ما دېته اړ کړي چې لیکنې مې توپیر و لري او هم به مې مینه وال
ډېر شي.

.....

پاکه ربه!

زموږ له پاره خپله لاره به ستونزې کړه، تر څو موږ له تا پرته بل څوک و نه وینو او نه یې پېژنو.
زموږ سره مرسته و کړه تر څو مو په وجود کې د غرور نڅښه پاتې نه شي او د اسلام د دین له سپیڅلو بنده گانو څخه مو و بولي.

- د نظر ټولو خاوندانو او هغه څوک چې دا کتاب لولي په ډېر درنښت هېله کېږي چې، خپلې غوښتنې او وړاندیزونه د دې کتاب د بیا کتنې له پاره، زما سره شریکه کړئ.

Whatsapp: ۰۰۹۳۷۹۹۳۷۶۹۹۸

په درنښت
ډاکټر معمار حشمت الله اتمر

.....

د یادښتونو له پاره:

..... ۱-

..... ۲-

..... ۳-

..... ۴-

..... ۵-

..... ۶-

..... ۷-

..... ۸-

..... ۹-

..... ۱۰-

ماریوپول:

په روسي ژبې کې (Мариуполь) یوه بندري ښار دی چې د اوکراین په سویل ختیځ کې د ازوف سمندر په څنډه کې شتون (موقعیت) لري.

دا ښار د ازوف سمندر په شمالي ساحل کې د پریازویا په سیمې کې د کلمیوس سیند په خوله کې شتون لري.

د هېواد د ویش له مخې، ماریوپول د دونیتسک په ولایت کې موقعیت لري او د دې ولایت دویم لوی ښار ګڼل کېږي.

دا ښار په ۲۰۲۱ میلادي کال کې د روسیې د پوځ له خوا ونیول شو.

د شپاړسمې پېړۍ له پیل راهیسې، ماریوپول د کلمیوس کلی په نامه پیژندل کېده، چې د کوساک ځواکونو یوه لویه کلا وه، مګر دا د ۱۷۷۸-۱۷۸۰ کلونو کې د کریمیا یونانیانو له مهاجرت وروسته دا ځای، په ښار بدل شو.

په تېرو وختونو کې، د کمونیستي دورې په جریان کې، ماریوپول د اندرې ژدانوف په ویاړ د ژدانوف ښار بلل کېده.

نن ورځ ماریوپول یو لوی صنعتي مرکز او همدارنګه یو علمي او سوداګریز مرکز ګڼل کېږي.

.....

ماریوپول د اوکراین په صنعتي کولو کې کلیدي رول ولوباوه او د غلو په سوداګرۍ، فلزاتو، او درنو انجینرۍ کې مهم و، په شمول د ایلېچ او ازوف ستال اوسپنې فابریکه.

لومړنۍ ماریوپول سپورت هال په ۱۸۷۶ میلادي کې تاسیس شو.

د ۱۲ پېړۍ څخه تر ۱۶ پېړۍ پورې، ماریوپول د یوې لویې سیمې برخه وه چې په لویه کچه د کریمیا تاتارانو، نوګات پوځ او د لیتوانیا لوی دوجیانو او سیاه او ازوف ترمنځ د سختو جګړو له امله ویجاړ شو او د کریمیا خانیت او د عثماني امپراتورۍ د سیمو برخه شوه.

د دنیپر سیند په ختیځ کې یوه ویجاړ میدان و چې د ازوف سمندر ته غځول شوی و.

دلته د اوبو کمښت د لومړنیو استوګن ځایونو جوړول ستونزمن کړل.

د موراویا لارې ته نږدې د شتون له امله، د کریمیا او نوګت قومونو ډیرې وختونه د غلامۍ له پاره په دې سیمه کې بریدونه کول، او تاتارانو هم د سیمې خلک لوټ کړل، چې د دې سیمې د دايمي آبادۍ مخه یې ونیوله او لږ نفوس یې و ساتل.

د ماریوپول سیمه په هغه وخت کې د تاتارانو تر واکمنۍ لاندې یوه ناامنه ځمکه وه، نو له همدې امله دا د ځنګلي میدانونو یا صحرايي میدانونو (په لاتیني کمپي صحرايي کې) په نوم پیژندل کېده.

.....

د یوریشیا د پښو په دې سیمه کې، Cossacks د ۱۵ پېړۍ په وروستیو او ۱۶ پېړیو کې د جلا خلکو په توګه راڅرګند شول.

د نیپر د ریپډز لاندې، زاپوروزیان کوساکس (Cossacks) وو، چې ژوند یې څرخای او کوچیان وو.

تل د کب نیولو، ښکار کولو او همدا رنگه د کرنې او څارویو له پاره سټیپ ته ننوتل.

دا Cossacks د دولتي ځواک او لویو ځمکو مالکینو څخه خپلواک وو، دوی یوه لوی شمیر بزګران او خدمتګاران جذب کړل چې د پولنډ - لیتوانیا دولت مشترک او د مسکو دجې څخه وتښتېدل.

د سیمې انزوا په ۱۷۰۰ کې د قسطنطنیه د ترون له خوا نوره هم پراخه شوه، کوم چې د ازوف سمندر په سواحلو کې باید د میوز سیند تر خولي پورې هیڅ ډول میشت ځایونه یا کلا ګانې (قلعې) نه وي.

په ۱۷۰۹ کې، د روسیې په وړاندې د سویډن سره د کوساکس اتحاد په ځواب کې، د روسیې زار، پیټر I د سیچ په نوم د مرکزي سیمې ویجاړولو او د سیمې څخه د خلکو د بېرته راستنیدو امر وکړ.

په ۱۷۳۳ کې، روسیه د عثماني امپراتورۍ په وړاندې د نوي کمپاین له پاره چمتووالی نیولی و او په دې توګه یې د زپوروزیانو بېرته

راستښودو ته اجازه ورکړه، که څه هم ځمکه په رسمي توګه د عثمانیانو ملکیت وه.

په ۱۷۳۴ کې د لښي د تړون له مخې، زاپوروزیانو خپلې ټولې پخوانۍ ځمکې بېرته ترلاسه کړې.

پرځای یې، دوی مجبور شوو (شول) چې د جګړې په جریان کې د روسیې په اردو کې خدمت وکړي. دوی ته دا اجازه هم ورکړل شوه چې د سیچ نمبر په نوم د نیپر سیند په څنډه کې د لرګیو یوه نوې کلا جوړه کړي.

له ۱۷۳۶ وروسته، د Dan او Zaporozhian Cossacks (چې پلازمینه یې په نووازوفسک کې وه) په سیمه کې جګړه وکړه، او د پایلې په توګه، زارینه الیزابت په ۱۷۶۶ کې یوه فرمان صادر کړ چې د کالمیوس سیند یې د دوو کاساک ډلو ترمنځ سرحد وټاکه.

د تاتار وروستی برید، چې په ۱۷۶۹ کې پیل شو، یوه لویه سیمه یې پوښله، د کالمیوس قلعه یې ویجاړه کړه او د Cossack ژمي کوار تړونه یې وسوځول.

په ۱۷۷۰ کې، د روسیې حکومت د عثمانیانو سره د جګړې پای ته انتظار ونه کړ او د کریمیا خانیت سره یې خپله پوله دوه سوه کیلومتره جنوب لویدیځ ته واړوله.

.....

دې عمل د نیپر د قوي کرښې د جوړولو پیل په نښه کړ (د اوسني
زپوریزیا څخه نوو پیټروکا ته غځول)، او په دې توګه د راتلونکي
ماریوپول سايټ په ګډون په سیمه کې د روسیې د ادعا له پاره بنسټ
کېښود. (۱)

.....

جگړه :

هره جگړه ځانه ته اهداف لري.

د جگړې تعريف:

جگړه عبارت ده د دوو او يا يوه ډله هېوادونو د قواوو د يوې او يا ټولې برخې له ټکر څخه چې په ذريعه يې بنکېل لوري خپلې موخې د زور او قواوو له لارې په مقابل لوري تحميلوي.

د ماريوپول استوگنې ودانۍ له جگړې نه وروسته

.....

د ماريوپول استوگنې ودانۍ له جگړې نه د مخه

د ماريوپول استوگنې ودانۍ له جگړې نه وروسته

.....

د ماريوپول سوداګريزې ودانۍ له جګړې نه دمخه

د ماريوپول سوداګريزې ودانۍ له جګړې نه وروسته

.....

د ماریوپول تیاتر ودانۍ له جګړې نه د مخه

د ماریوپول تیاتر ودانۍ له جګړې نه وروسته

.....

د ماریوپول سوداگریزه ودانۍ له جگړې نه د مخه

د ماریوپول سوداگریزه ودانۍ له جگړې نه د مخه

(۲)

داستان:

والريا نږدې دېرش کاله پخوا د ماريوپول په ښار کې دې نړۍ ته سترگې خلاصې (و غوروي) کړې.

په کورنۍ کې هغه ښکلې او غټې، غټې سترگې، جگه پوزه (پزه) سپين مخ، نړۍ غاړه او جگ قد درلود.

مور يې هغه د کوشنيوالي نه په ورکتون کې گډه (شامل) کړه او هره ورځ سهار به يې الته وره بيا به يې مازيگر نا وخته کله چې د کار څخه بېرته راتله، هغه به يې هم له ځانه سره، کورته راوړه.

هغه ورو، ورو لوېده او په ټولو گرانېده.

کال تېر شو، هغه په گرځېدو راغله او د ټولگي يوې خوا نه به يې بلې خوا ته، منډې وهې او د نورو ماشومانو سره به يې لوبې هم کوي.

هغه په خپل ورکتون ټولگي کې مخکې او چالاکه وه، ښې ښې به ژر، ژر به يې خبرې کوي.

د نورو خبرې به يې ژر، ژر يادوي او لکه طوطي به يې زمزمه کوي.

د کوشني والي څخه يې هنر او ادبياتو سره مينه درلوده او په درې کلنۍ کې يې ليکل شوي ترانې له ياده کوي او د ټولگي پر مخ کې به يې لوستي.

.....

بیا هغه د خپل ورکتون د ترانو ویلو ډله (تیم) کې ګډه (شامله) شوه ، هغې به په جشنونو، ملي ورځو لمانځنې کې ګډون کاوه او د نورو ماشومانو سره به یې ترانې ویلې.

هغه نوره هم لویه شوه.

د رسامۍ او شعر ویلو سره یې مینه خورا ډېره شوه.

څه وخت تېر او هغه شپږ کلنه شوه.

کورنۍ یې هغه په لمړني ښوونځۍ کې ګډه (شامله) کړه.

هغه به سهار وختي له خوبه پاڅېده، بیا به یې سهار چای څښه، د ښوونځي کالي به یې اغوسته، په ناز او نخرو سره به، ښوونځۍ ته تلله.

په ښوونځي کې یې خوررني و موندې او د خپل کور نږدې ګاونډیانو سره به ښوونځي ته، تلله او د رخصتۍ نه وروسته به، بېرته راتله.

په لارې کې به یې کیسې کوي او کله نا کله به یې شعرونه هم زمزمه کول.

هغې ډېره ښه حافظه درلوده او شعرونه به یې ډېر ژر زده کېدل.

هغې لمړنۍ زده کړې الله پای ته ورسوي او بیا په لېسې کې ګډه شوه، الله هم د خپلو پخوانیو ملګرو سره تلله او بېرته کورته، راتله.

هغې د ښوونځي مضامینو تر څنګ د شعرونو کتابونه هم ویل او کله نا کله به یې لنډ شعرونه هم لیکل او دا شعرونه به یې د ښوونځي په پرتمینو غونډو او سیاليو کې پر خپل ښکلي غږ ویل او لوستل.

وختونه تېرېدل او هغه لوېده.

خورلرونو به یې ورته، کوشني شاعره ويل.

هغه به د هغوی په خبرو من، من غوښه اخیسته او د هغوی نه به یې مننه کوه.

څه وخت تېر شو.

له ښوونځي نه فارغه شوه.

بیا یې د کانکور آزمویښه ورکړه.

هغه ادبیاتو فاکولتي ته کامیابه شوه.

ژمي وه.

اوا (هوا) هم ډېره سره وه.

خو ژوند سخت نه وه.

په کورنو کې د گاز شتون، ډېرې ستونزې یې حل کړې وې.

له بلې خوا مرکز گرمۍ هم شتون درلود او ټولې کوتې، دالانونه، تشنابونه او حمامونه په یوه شان تودېدل.

په برېښنایي موټر او تراموای کې هم بخارۍ شتون درلود.

دوکانونه او مغازې هم تودې وې.

ژمني کالي هم ډېر او ارزانه وو.

ټولو خلکو د هغو د اخیستنې توان درلود.

ژمني رخصتی پیل شوې.

والریا به د خوبه وخته پاڅېده.

لمړی به یې خپل سهارنی چای څښه بیا به یې ژمني تاوده کالي اغوستل.

وروسته به یې د سکې (یخمالک) وسایل اخیستل او بیا خوررونو کورونو ته، تله او خپلې خورونې به یې له ځانه سره اخیستې او د سکې ځای ته به تلې.

کله نا کله به یې کورو ته نږدې په فرعي سړکونو کې یخمالک واهه. هغوی به څو، څو واره پرځمکې غورځېدې خو نه ژوبلېدې.

هغوی به ډېر وړلین او دبل کالي اغوستل او په هغو کالیو کې به ډېر تاوده وه.

په پښو به یې گرمې موزې کوي، وړینې خولۍ به یې اغوستې او له غاړو به یې د غاړو دسمالونه تاوول.

ځینو به یې تورې چشمې هم په سترگو کوي، تر څو د هغو د سترگو لید ته د واورو وړانگو نه تاوان و نه رسېږي.

هغوی به هره ورځ دې کار یانې تفریح ته مخه کوه.

په یخمالک کې به نه یواځې انجونو گډون کاوه، بلکه کوشنیانو، الکانو، سرو او بنځو هم د وخت په لرلو سره، په کې گډون کاوه.

ځینې وختونه به هغوی د سکې وهلو غرونو ته، تلل.

بیا به یې الټه سکې او یخمالک خور.

.....

تر ناوخته به الله وو، بیا به بېرته راتلل.

والریا به لکه نورو، یخمالک خور او کله به ودرېده او د شاو خوا
ننداره به یې کوه.

بیا به یې له جبه کوشنۍ کتابچه او قلم راویسته او د هغې پر پاڼو یې
لنډ، لنډ شعرونه لیکل.

کوم وخت چې به کور ته ورسېده، لمړی به یې کالي بدلول، بیا به
حمام ته، تله مخ او لاس به یې مینځل، کتخ به یې توداوه او ماښام
کې به یې د شپې ډوډۍ خوره.

وروسته د نورو خورونو سره د کوره وټه او په نږدې پارک کې به
یې قدمونه وهل.

کله نا کله به د پارک څراغ لاندې پر څوکی کښېناسته او سوچونه به
یې وهل.

بیا به یې خپله کوشنۍ کتابچه له جبه و ویسته او خپل شعرونه به یې
اصلاح کول.

وختونه تېرېدل او پسرلی نږدې کېده.

هغه خپل ژوند ته ډېره خوشحاله وه.

د خپل راتلونکي (آینده) ژوند په هکله به یې سوچونه کاوه.

د ځینو خلکو په خبره خیال پلو به یې واهه.

بیا به یې د خپل ژوند ملګري په هکله سوچونه کول او ویل به یې
چې زما د ژوند ملګری باید ښایسته، جګ قد، زده کړیال(تحصیل

کړی) ځوان، موټر لرونکی، شتمن او له ښې کورنۍ (فامیل) څخه وي.

هغه باید لوړې زده کړې ولري او هم د شعر او شاعرۍ سره مینه ولري.

څه وخت نور هم تېر شو.

هغه ښه شاعره شوه.

بیا یې و غوښتل دنده تر لاسه کړي.

هغې بیا د آروف مطبوعاتۍ تیپ کې چې د اوکراین ملي گارد پورې اړه درلوده د مامورۍ په توگې دنده تر لاسه کړه.

څه موده تېره شوه.

هغه د یوه ۳۴ کلن ځوان سره آشنا شوه.

د هغه نوم، آندری سوبوتین و.

آندری سوبوتین د اوکراین اردو افسر و.

هغه به په اخلاص سره دنده تر سره کوه.

هغوی به کله نا کله سره لیدل.

کله به سینما او کله به هم په یوه پارک کې پر څوکی کښېناستل او غوړې به یې کوي.

د هغوي تر منځ مینه پیدا شوه.

مینه به یې د هرې ورځې په لیدو سره ډېرېده.

د هغوی مینه او ناسته پاڅه ورځ تر بلې دېرېده.

هغوی سره دېر خواږه ملګري شوو.

بیا به یې، د واده په هکله خبرې کوي.

هغوی هوډ درلود چې سره واده وکړي.

هغوی دا موضوع د خپلو کورنیو او دوستانو سره هم ګډه کړې وه.

هغوی به واده بلونکو لیستونه جوړول او بیا به یې د هوټل پر خرچې خبرې هم کوي.

هغوی غوښتل په ماریوپول ښار کې سره واده وکړي.

آندری سوبوتین به د واده له پاره پیسې غوندوی.

الته د واده مراسمو له پاره دېرې پیسې نه دي په کار.

د واده مراسم خورا لنډ، ساده او یوازې لږ نږدې خپلوان او دوستان خبروي.

اکثراً د واده مراسم په کورنو کې، تر سره کېږي.

آندری سوبوتین غوښتل چې د واده مراسم په یوه کوشني رستوران کې، تر سره کړي.

دا د هغوي لمړنۍ مینه وه.

کومه ورځ به یې چې سره نه لیدل، بیا به یې په غورکي (تېلفون یا موبایل) کې سره، خبرې کوي.

د غورکي خبرې هم خورې وي.

.....

داسې ښکارېدل چې په پارک کې په یوې څوکۍ کې ناست او سره غوړې کوي.

هغوی به د واده پر پلانونو غږېدل.

کله به یې ویل:

ملګري به ډېر خبر کړو.

ځکه زمونږ لمرنۍ مینه ده.

بیا به په ماشومانو غږېدل.

آندری سوبوتین به ویل:

زه غواړم چې زمونږ لمری ماشوم یوه ښکلې انجلۍ وي.

والریا به ویل:

نه!

زه غواړم چې زمونږ لمری ماشوم الک او د ستا په شان تکره افسر شي.

بیا به یې د ماشومانو په تعداد خبرې کوي.

کله به یې ویل چې دوی ماشومان مو بس دي.

او بیا کله به یې ویل:

درې ښه دي او که څلور شي ډېره به ښه وي.

د خلکو په وینا، غوړي لا غوړ.

بيا به يې د اوسېدو پر ځای خبرې کوي.
هغوی به ويل:
مونږ به په ماريوپول کې ژوند وکړو.
دلته زموږ دندې دي.
ماريوپول ښکلي ښار دی.
يوه اپارتمان به په کرایه ونیسو.
بيا به، پیسې غوندې کړو.
پیسې چې ډېرې شوې، یوه اپارتمان به په بیه واخلو.
تنخواوي هم بدې نه دي.
د کور خرچې نه پیسې پاتې کېږي.
مونږ دواړه ښې تنخواوي لرو.
ژر به د کور خاوندان هم شو.
مهمه نه ده چې یوه لوی انگر او ډېرې کوتي ولرو.
دوې خوني والا اپارتمان مو هم بس دی.
يوه کوټه يې زموږ او بله به يې د ماشومان شي.
دوستان به زموږ سره کښېني.
د شپې پاتې کېدو رواج خو دلته نه شته.

.....

د شپې ډوډۍ خوړو نه وروسته هر څوک (کس) خپلې مخې پسې
ځي.

څوک چا ته مزاحمت نه کوي.

دا دلته ښه رسوم (عنعات) دي.

د دوستانو سره څوک نه په تکلیف کېږي.

سوچونه (چورتونه) او خیال پلونه ورځ تر بلې ډېر بدل.

په غورکي کې به په ساعتونو خبرې کوي.

دا خبرې مفته وي.

کله به یې واتس آپ او کله به یې په مسنجر کې خبرې کوي.

وخت په ښه، توگه تېرېده.

کله به یې د یوه غره او کله به یې د بل غره، خبرې کوي.

څه موده لا نه وه تېره شوې چې روسي قواوو پر ماریوپول یرغل
وکر.

په دې یرغل کې د روسي اوایي (هوایی) او ځمکني قواوو برخه
اخیستي وه.

په سل هاو الوتکو، تانکونو، توپونو او پیاده عسکرو په کې برخه
درلوده.

هغوی په قوت کې څو برابره تر اوکراینیانو غښتلی او چالاکه وو.

اوکرایني عسکرو کوښښ وکړه تر څو د هغوي مخه ونیسي، مگر ونه توانېدل.

اوکرایني عسکر شا تگ ته، اړ شوو.

هغوی ورو، ورو شا ته تلل.

خلک هم د خپلو کورونو پرېښېدو ته اړ شوو.

ملکیان مخکې او نظامیانو وړ پسې شا تگ کاوه.

هغوی ورو، ورو د آزوف سټیل کمپنۍ ته ورسېدل کومه چې تر ټولو لویه فلزاتو فابریکه په اوکراین کې وه.

په یادي کمپنۍ کې ډېرې خوندي ځایونه له ورايه د شوروي اتحاد په وخت کې جوړ شوي وو، کوم چې کېدای شوو د ستونزمنو ورځو له پاره ترې کارواخلي.

دا خوني د اتومي جگړې د خوندي کېدو له پاره جوړ شوي وو.

والریا هم د نورو کسانو سره د فابریکې خوندي (امن ځای) ته پنا واخیسته.

دا خوندي ځایونه د ځمکې لاندې وو.

شمېره یې ډېرشو (۳۰) ته رسېده.

هغو ته زینې ورغلي وې.

ځینې زینې هم وړانې او وېجاري شوې وې.

دالانونه او لارې هم تیارې وې.

.....

والریا هم تر ټولو لاندې لاره چپرې چې د مکعب په شان کانکرېټي خوني وې.

الته ځینو کسانو له ورايه لنډ مهاله (موقتي) نغري جوړ کړي وو.

ټول به سره راټولېدل، په شریکه به یې کتغ کاوه او خواړه خوړل.

الته د خوب ځایونه نه وو.

نه کټونه وو او نه هم بستري.

نه توشکي وې او نه هم پرستني.

بالبنتنه هم نه وو.

اوا(هوا) بڼه وه.

هغوی به پر کالیو بیده کېدل.

خوراکی مواد، اوبه، ډوډۍ او دوايي به هم ورځ تر بلې لږېدل.

د خلکو اندېښنې به هم ورځ تر بلې ډېرېدې.

ډار او وحشت هم ډېر وو.

د خمکې لاندي خوندي ځای په آزوف سټيل کمپنۍ کې

په جوړو شويو نغريو کې به هغوی، کتغ هم تاوداوه.
د اوږو په موندلو سره به يې هغه خوندي ځای ته راوړل او البته به
يې اوږه د اوبو سره خيشتاوه او بيا به يې ترې کيک پخاوه.
هغو ته والريا د ډوډۍ نوم ايښی وه.
ټولو به په خوند سره خوړه.
هغوی په قحطۍ کې ژوند کاوه.
ورځ تر بلې سختېده او روسي قواوو خپل ځانونه البته نږدې کول.
هغوی به لکه مورکانونو ژوند کاوه.
له يوه سوري به وتل او په بل کې به ننوتل.

.....

له یوې خوا به بلې خوا ته په تیارو کې ګرځېدل او بیا به سره غونډېدل.

هغوی به په خپلو منځو کې، کېسې کوي.

والریا به کله نا کله هغوی ته شعرونه هم ویل.

د اپریل د میاشتې پر پنځه لسمه (۱۵) کال ۲۰۲۲ کې الله روسانو یوه ډېر غټ بم واچوه.

د دې بم په ولېدو (لګېدو) سره ټول کسان مړه شوو.

یواځې والریا ټپي شوې وه.

په دې وخت کې نورو کسانو د هغوی خوندي ځای ته منډې کړې.

مړی یې دېخوا اخوا کړل.

په مړو کې یې یواځې والریا و موندل شوه، چې ټپي شوې وه.

دا د والریا د پاره یوه غټه معجزه وه.

هېڅ چا سوچ نه کاوه چې د بم غورځېدو نه وروسته به، الله څوک ژوندي پاتې وي.

هغې مغزی ضربه لیدلې وه.

والریا الله د ځمکې لاندې روغتون کې د اتو (۸) ورځو د پاره بستري شوې وه.

الله دوايي ډېره لږه وه.

.....

هغې د هغو عسکرو په منځ کې اونۍ تېره کړه کوم چې د بدن غړي یې پرې شوې وو.

الته د وینو بویونه او د تپیانو نالښتونه وو.

خو!

هغې بله لار نه درلوده.

مجبوره وه، البته د درملنې له پاره پاتې شې.

آندری سوبوتین به د هغې پوښتنې ته، ته.

هغه خورا خواشینۍ و.

نه میوه وه او نه ښه خواړه چې والریا ته یې وېسي.

گلان هم نه وو چې د رسومو سره یې هغې ته ډالۍ کړي.

آندری سوبوتین له خوندي ځای نه و وت.

د فابریکې اخوا دېخوا وگرځېد.

یوه گل یې وموند.

هغه یې وشکاوه.

پټ یې په جب کې کښېښود.

بیا د ځمکې لاندې روغتون ته ننوت.

د والریا ځای ته لاړ.

هغه بیده وه.

تر خوا یې کښېناست.
هغه لا هم بیده وه.
گل یې د هغې مخې ته کښېښود.
گرې ته یې وکتل.
بیا له ځایه پاڅېد.
دندې خوا روان شو.
دنده خورا سخته وه.
ورځ تر بلې سختېده.
روسي عسکر فابريکې ته وړاندې کېدل.
د کیف څخه مرستو درک هم نه و.
بندو کسانو په لږو او خپلو امکاناتو، د ځانونو دفاع کوه.
روسي عسکر نور هم نږدې شوو.
آندری سوبوتین ډېر په تشویش کې و.
یوه شپه په خوب بیده وه.
وحشتناکه خوب یې ولید.
له ډاره پاڅېد.
اخوا دېخوا وگرځېد.
بیا بېرته خپل ځای ته راغی.

په خپل ځای کې پرېوت.
په سوچونو کې بیده شو.
خوب یې ولید.
روسان مخ ته راغلي.
فابریکه محاصره شوې ده.
عسکر غواړي فابریکې انگر ته ننوځي.
په دې وخت د مرمیو باران شوو.
یوه مرمی پر والریا لږېږي او ځای پر ځای کېږي.
هغه مري.
آندری سوبوتین چیغه کوي.
هغه په خپلې چیغې سره له خوبه پاڅېږي.
بیا د والریا اتاق ته ځي.
هغه بیده یي.
شکر باسي او بېرته خپلې دندې خونې ته ځي.
هغه، سوچونه کوي.
په سوچونو، سوچونو، سبا کېږي.
هغه پلان ونيو تر څو واده وکړي.
د واده مراسمو له پاره، حلقې (چلې یا ګوتې) حتمي دي.

هتې (دوکانونه) او مغازې ټولې بندې او د روسي عسکرو تر ولکې لاندې وې.

هغه هر څه سوچ واهه چې حلقې و مومي.

دا کار تر سره نه شو.

بيا يې پر سوچونو پيل کړ.

له جبه يې سگرتو ډبې و ويست.

يوه سگرت يې بل کړ.

بيا يې د سگرتو زروړق ته وکتل.

زروړق يې د باندې کړ.

بيا يې د هغه نه دوي حلقې جوړې کړې.

لږ وروسته يې د سگرتو يوه تش ډبې وموند.

حلقې يې په کې کښېښودې.

والريا هم د روغتون نه رخصت شوې وه.

هغه دوي، درې ملگري يې سره راټول کړل.

بيا هغوی د والريا ځای ته لاړل.

والريا ته يې غږ کړل.

هغه ودرېده.

بيا آندری سوبوتین د هغې مخ ته په گوندو شو.

لاس یې جب ته ور وېست.

د سگریټو ډبې یې را و وېست.

د هغه سر یې خلاص کړ.

د زروړقو حلقې یې هغې ته نږدې کړې.

بیا یې هغې ته و ویل:

زما سره واده کوي.

هغې د زروړقو حلقې ته و کتل.

هغه پوی شوه چې نور امکانات، نه شته.

بیا په خندا شوه.

هغې و ویل:

هو!

هو!

بیا یې یوه حلقه د هغې په گوتې کې کړه.

وروسته ودرېد.

والریا هم دوېیمه حلقه د هغه په گوتې کې کړه.

په دې وخت کې یې ملگرو هغوی ته مبارکي و ویله او لاسونه یې وپړکول.

د حلقو په ګوتو کولو انځور

بيا آندری سوبوتين خپل غورکی يوه کس ته ورکړ او هغه ته يې وويل:

څو قطعي زمونږ انځورونه واخله!

هغه اندري ته نږدې شوو.

غورکی يې د هغه د لاس څخه واخيست.

هغه پر انځور اخيستني پيل کړ.

بيا څو قطعي انځورونه يې واخيستل او کس ته يې وويل:

بس ده!

غورکی دومره چارچ نه لري.

بيا کس غورۍ بېر ته اندری ته ورکړ.

.....

اندري هم د هغه نه مننه وکړه.

د والريا او اندري سوبوتين يادگاري انځور

بیا د سوریو نه و وتل او څو گډ انځورونه یې واخیستل.
هغوی ضروري اسناد سره ولیکل او بیا یې لاسلیک کړل.
د هغو نه یې تصویرونه واخیستل او د اندری کورنۍ، کیف ښار ته
ولېږل تر څو یې په رسمي دفتر کې ثبت او رسمي کارونه یې مخ
ته یوسي.
دا د مې د میاشتي پنځمه ورځ وه.

د والریا او اندری سوبوتین یادگاري انځور

د هغوی د واده مراسم په نظامي جامو او زرورقي حلقو کې تر سره
شو.

خو!

اندري والریا ته ډاډ ورکړ د جگړې پای کې به هغې ته ښکلي او
مناسبه حلقې و پېږي.

هغې هم د آندری نه مننه وکړه.

د هغوی لنډ مراسم پای ته ورسېدل.

شپه شوه.

شپه یې په خوشحالی سره تېره کړه.

سهار شو.

اندري دندې خوا روان شو.

جگړه نږدې شوې وه.

هغه د فابريکې نه د باندې و وت.

ترڅو کرښې ته لاړ او ملګرو سره مرسته وکړي.

په دې وخت کې د مرمیو باران شوو.

اندري ولگید.

ځای پر ځای یې ساه ورکړه.

هوا روښانه وه.

ملګري یې و نه توانېدل هغه مری خوندي ځای ته کړي.

په جګړو کې مابښام شو.

یوه کس د والریا څنگ ته لاړ.

هغې ته یې سلام ورکړ.

والریا د هغه سلام ته وعلیکم و ویل.

د هغه رنگ پک اوښتی و.

خبره یې په خوله کې وچه شوه.

رېقې، رېقې یې کتل.

بیا والریا و پوښتل:

خیریت دی؟

هغه و ویل:

نه شمه ویله.

بیا هغې وپوښتل:

و وایه!

هغه و ویل:

په تاسف سره اندرې ومړ.

والریا د خبرې په اورېدو سره هکه پکه پاتې شوه.

ژړا یې په سترگو کې وچه شوه.

یوه سوړ اوسپلی یې وبا سه او هېڅ یې و نه ویل.

ټول غم یې زړه ته د ننه کړ.

بیا یې له ځانه سره و ویل:

لمړۍ ورځ ناول وم.

بیا د آندری ښځه شوم.

په دوېیمه ورځ کونډه شوم.

بیا یې آه او سور اوسیلی و باسه.

هغې و ویل:

آه خدایه!

دا څه را پېښ شوو.

دومره ژر!

هرڅه له منځه، لارل.

خپل سر یې و خوزاوه.

غوښتل یې کس ته څه و وایي، مگر خبره یې له یاده و وته.

کس هم د هغې نه لري او په خپلې مخې پسې لار.

څو ورځې تېرې شوې.

بنار ټول د روسان تر محاصرې لاندې راغی.

د ورځې به په سلگونه ملکي او نظامي کسان وژل کېدل.

الته ورځ لکه کال په شان وه.

وخت هېڅ نه تېرېده.

محاصره سخته شوه.

اتیا ورځې تېرې شوې.

نور د خوړو څه نه وو.

.....

دوايي هم خلاصه وه.

بند پاتې کسان مجبوره وو چې د خوندي ځايونو نه د باندې و وځي.

لمړي روسانو دستور ورکړ ترڅو ملکي کسان و وځي.

بيا يې نظاميان په بند(اسارت) ونيول.

خبرې داسې وې چې د روسانو برننه کسانو سره به تبادله شي.

په زرهاو اوکرايني عسکر د روسانو سره برننه شوو.

څه يې تبادله، مگر نور يې تر اوسه هم د هغوی په بند (اسارت) کې دي.

د والري انځور د بند نه وروسته

والریا هم یوولس میاشتې در روسانو په بند کې وه.
د هغې سره څه باندې نه سوه کسانو (۹۰۰) د آزوف تیپ کسان وو.
هغه د خپل بند ناخوالي او چلند په گوتو کړل.
هغې وروسته د بند څخه یوه کتاب د بند (اسارت یا زندان) ژوند په
هکله لیکي دی.
په کتاب کې د بند ناخوالي په ډاگه شوې دي.
هغه لیکي:
ما هرڅه له لاسه ورکړل.
خپل بنار، خپل ملگري او خپل مېړه.
زمونږ په هېواد کې یوه متل دی چې وایی.
(۳)

جنگ دې ورک شي

رنگ دې ورک شي

پای

.....

سرچینه

۱. ماریوپول

%٤A%٨D%٨٥%٩https://fa.wikipedia.org/wiki/%D٨٤%٩BE%D%٩D%٨٨%٩C%D٨%DB%١B%٨D

۲. د ماریوپول ودانیو انځورونه د جګړې نه مخکې او وروسته

A%٨D%٨A%٨https://www.etemadonline.com/%D-٤B%٨E%D

C-٨%DB%٨٦%٩AF%D%٨C%D٨%AF%DB%٨%D٥٤٤٨١٩/٥-٤A%٨D%٨٤%٩%D

C%D٨%DB%٨٨%٩D%٤A%٨D%٥B%٨AA%D%٨%D٨٤%٩D%٨A%٨D%٨٢%٩-%D١B%٨

-٢B%٨D%٤A%٨AF-%D%٨D%٩B%٨D%٨A%٨%D٨٤%٩D%٨٤%٩D%٨٥%٩AD%D%٨%D

-٨٤%٩C%D٨%DB%٣B%٨D%٨٨%٩D%١B%٨%D

-١B%٨D%٨٤%٩D%٤B%٨-%D٨٤%٩D%٨A%٨%D

D%٨٨%٩C%D٨%DB%١B%٨D%٤A%٨D%٨٥%٩%D٨٤%٩BE%D%٩

۳. د والریا څوکرښې کیسه

n٩z٦٨٤٩٨https://www.bbc.com/persian/topics/cnqt

د چاپ شویو کتابونو لیست

۱. معمارۍ افغانستان
۲. اطلاعات، اصول و قواعد طراحی در معماری
(بخش شفاخانه ها)
۳. راهنمود طلايي
(برای اساتید انستیتوت های تخنیکي و ساختمانی افغانستان)
۴. رسم تخنیک (گامی به سوی دنیای انجینری) جلد اول
۵. رسم تخنیک (گامی به سوی دنیای انجینری) جلد دوم
۶. اطلاعات، اصول و قواعد طراحی در معماری (بخش اداری)
۷. معماری اصيل شهر کابل (مرادخانی)
۸. معماری شهر کابل (بی بی مهر و)
۹. افغانستان در قرن تکنالوژی
۱۰. زونبندی اقلیم و زلزله افغانستان
۱۱. صدقه جاریه / دنیای انجینری
۱۲. آموخته های ناب از طراحی تا نظارت
جلد اول (۱۹۹۰ الی ۲۰۲۱)
۱۳. داستان حقیقی با مقیاس معماری
۱۴. فرار از کشور- با تصاویر مستند
۱۵. نقش دانشمندان مسلمان در فن معماری و مهندسی
۱۶. پخسه در افغانستان

۱۷. بنیا نگذاری اولین مساجد توسط افغانها در آسترلیا
۱۸. آموخته های ناب از طراحی تا نظارت
جلد دوم (۱۹۹۰ الی ۲۰۲۱)
۱۹. منار جام - الهامی برای قطب منار
۲۰. آموخته های ناب از طراحی تا نظارت
جلد سوم (۱۹۹۰ الی ۲۰۲۱)
۲۱. جام یا کلیان (کلان)
۲۲. معماری گل و چوب (معماری شهر کهنه کابل) جلد اول
۲۳. معماری گل و چوب (معماری شهر کهنه کابل) جلد دوم
۲۴. معماری گل و چوب (معماری شهر کهنه کابل) جلد سوم
۲۵. چپر ته چې قانون نه شته (ګډوډي د افغانستان په معماری کې)
۲۶. مږنه جوما تونه ،، پخوا او نن ،،
۲۷. هله جور کو (نی پخسه - مقاوم زلزله)
۲۸. اطلاعات، اصول و قواعد طراحی در معماری (بخش مساجد)
۲۹. اطلاعات، اصول و قواعد طراحی در معماری (بخش مکاتب)
۳۰. هنر و صنعت چوب در مرادخانی
۳۱. هنر و پیشه حکاکي - زرگری در مرادخانی
۳۲. هیچ (چهل داستان واقعی)
۳۳. معماری اصیل شهر کابل
- (تشریح مورخ ۱۷ ماه میزان سال ۱۴۰۱ پوهنتون پولی
تخنیک کابل)
۳۴. ۴۰- چهل
۳۵. مجنون او گلچین (پښتو ناول)
۳۶. در جستجو (ناول به زبان دری)

.....

۳۷. تفاوت ها تفاوت می آورد (کتاب تصویری)
۳۸. مجموعه از دروس دینی مولوی صاحب خیرالله مخدوم
(جلد اول)
۳۹. برف ها آب میشود
۴۰. رسم و تخنیک (گامی به سوی دنیای انجینری) جلد سوم
۴۱. آرزو و امید (ناول به زبان دری)
۴۲. بودا بنکاري (پښتو ناول)
۴۳. نامنوني ژوي (پښتو ناول)
۴۴. د اسلامي معمارۍ پيل
۴۵. حيوانات شوخ (ناول به زبان دری)
۴۶. مجموعه از دروس دینی مولوی صاحب خیرالله مخدوم
(جلد دوم)
۴۷. د شپېلۍ مینه (مه ینه) په کچه گری کې (پښتو ناول)
۴۸. حشمت خان د کلا معماري
۴۹. د افغان الک او آذري جلی مینه (پښتو ناول)
۵۰. د وچو بڼونه او پارکونو معماري
۵۱. د یوې بڼونکي مینان په یوه ټولگي کې (پښتو ناول)
۵۲. د ژرنده گري ماما مینه (پښتو ناول)
۵۳. په اسلامي نظام کې ودانيز پرمختگ
۵۴. شپنه ادې (پښتو ناول)
۵۵. بي زده کړې پوی (پښتو ناول)
۵۶. د مینې تاو (پښتو ناول)
۵۷. (BIM) په خپله ژبه - په نړۍ کې تر ټولو نوې او ګړندۍ
کړنلاره د معمارانو او انجینیرانو (انجینرانو) له پاره
۵۸. مجموعه از دروس دینی مولوی صاحب خیرالله مخدوم
(جلد سوم)

۵۹. سیدو او عیدو - د کوشنیوالي خواره ملگری (پښتو ناول)
۶۰. د یوې میاشتي ناولې (پښتو ناول)
۶۱. دڅاڅکو هار (د یوه سړی لنډې کیسې)
۶۲. د کابل ښار اصلي معماري (مراد خانی)
۶۳. کوشنی سوداگره (پښتو ناول)
۶۴. د کابل ښار معماري - بي بي مهرو
۶۵. سرغندوی (ناب، مشهور) پوډري
۶۶. ډارونکی سېلاب (پښتو ناول)
۶۷. خواریکښ قاضي (پښتو ناول)
۶۸. د پخوانیو جوماتونو توپیر د نن سره
۶۹. د مور وژونکی (قاتل)، (پښتو ناول)
۷۰. د مور مېړه (پښتو ناول)
۷۱. مجموعه از دروس دینی مولوي صاحب خیرالله مخدوم
(جلد چهارم)
۷۲. لېونی ملا (پښتو ناول)
۷۳. ځوان شهید (پښتو ناول)
۷۴. توده برستن (پښتو ناول)
۷۵. نورک اکا (پښتو ناول)
۷۶. غریبک (پښتو ناول)
۷۷. د ژوند خوړې او ترڅي (پښتو ناول)
۷۸. الماء [دیارس کلنه فلسطینی انجلی تر نړېدلې ودانۍ (پښتو
بهرنۍ ناول)]
۷۹. مجموعه از دروس دینی مولوي صاحب خیرالله مخدوم
(جلد پنجم)
۸۰. ادبي لښتې / چوب ادبی
۸۱. د ښاروالۍ کاریگر (پښتو ناول)
۸۲. د خاورو لاندې ښار (د عینک مسو کان ته څېرمه)

۸۳. شهری زیر خاک (نزدیک معدن مس عینک)
۸۴. ساختمان های کانتینری
۸۵. کانتینري ودانی
۸۶. Architecture of Buddhist temple in Kabul city
۸۷. بنکلي هوسی (پښتو کیسه)
۸۸. خره بیزو (پښتو کیسه)
۸۹. سور تنور (پښتو ناول)
۹۰. سپین کار غه (پښتو داستان)
۹۱. لپونی لېوه (پښتو داستان)
۹۲. بندي مرغه (پښتو داستان)
۹۳. بي وخته سېلاب (پښتو ناول)
۹۴. ملا نصرالدین سره د دوکې پایله (پښتو ناول)
۹۵. د پوی بهلول غوره پرېکړه (پښتو داستان)
۹۶. د کابل ښار لمړي گمرک اداري ودانی معماری
۹۷. **ناکامه مینه** (پښتو ناول)
۹۸. سنگلاخ دره او معماری
۹۹. عشق در کانتینر ها (ناول به زبان دری)
۱۰۰. مادل اندازه گیری اسلامی
۱۰۱. **په گاونډ هېواد کې زړه بایلل (پښتو ناول)**
۱۰۲. بازی ها و سپورت های محلی مردم افغانستان - جلد اول
۱۰۳. منار های غزنی - گذشته و حال
۱۰۴. توري چشمي (عینکې) پښتو ناول
۱۰۵. د چک ولسوالۍ نه (۹) برجه کلا
۱۰۶. **د یوې شپې ناوې (بهرنی پښتو ناول)**

د کار لاندې کتابونو لیست

۱. هنر خطاطی و میناتورۍ در مراد خانی
۲. هنر کللی در مرادخانی
۳. بی وخته باران
۴. د ژوند پای

.....

د وخت او امکان په صورت کې

۱. پخسه در افغانستان (به زبان انگلیسی)
۲. تاریخ معماری افغانستان
۳. حویلی های آسمان خراش
۴. ارتباط گذشته، حال و آینده در معماری
۵. استعداد، سرعت و اقتصاد در معماری افغانستان
۶. شیطان چراغ
۷. خاطره ها

One Night Bride

Written by: Architect PHD Hashmatullah Atmar

Date: September -November // 2028

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library